

Aan de informateur de heer J. Bengevoerd

Kenmerk :
Contactpersoon : René Reijngoudt
Doorkiesnummer : (06)4606 1985
Uw brief van : x
Onderwerp : Reactie 2e concept raadsprogramma

Etten-Leur, 4 mei 2026

Beste heer Bengevoerd, beste Joris,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het tweede concept raadsprogramma 2026–2030. Het programma geeft op hoofdlijnen richting aan de ontwikkeling van Etten-Leur in de komende bestuursperiode en laat zien dat de gemeenteraad bewust stuurt op samenhang, betaalbaarheid, uitvoerbaarheid en de menselijke maat.

Het is zeer positief dat de gemeenteraad net als vier jaar geleden streeft naar een raadsbreed gedragen raadsprogramma. De ervaringen van de afgelopen jaren hebben ons geleerd dat een raadsbreed programma eraan bijdraagt dat we mooie resultaten in het belang van onze Etten-Leurse samenleving bereiken, alle stemmen in de gemeenteraad op een gelijkwaardige manier meenemen en meewegen en we de discussies in de gemeenteraad richten op die onderwerpen waarover we daadwerkelijk discussie moeten voeren. Met het raadsprogramma stelt de raad een duidelijk kader voor het nieuw te vormen college. Ook kan de raad hiermee controleren of hetgeen wordt opgedragen in het raadsprogramma de komende vier jaar ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

U vroeg ons om het concept raadsprogramma te toetsen op uitvoerbaarheid. Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de bestuurlijke continuïteit en de ambtelijke uitvoering geven we graag invulling aan uw verzoek en willen wij onderstaande aandachtspunten bij u onder de aandacht brengen. Deze zijn bedoeld om het raadsprogramma waar nodig te verduidelijken en te versterken, met het oog op realistische uitvoering en heldere verwachtingen richting inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners.

1. Netcongestie als structurele randvoorwaarde

In meerdere programmaonderdelen – waaronder Wonen en verplaatsen, Economie en werken en Duurzaam denken en doen – worden stevige ambities neergelegd op het gebied van woningbouw, verduurzaming en economische ontwikkeling.

Daarbij is het van belang te onderkennen dat de problematiek rond netcongestie naar verwachting tot ver na 2030, mogelijk tot 2035, een structurele beperkende factor kan blijven. Dit heeft directe gevolgen voor:

- de fasering en het tempo van woningbouw;
- uitbreiding en verduurzaming van bedrijven;
- innovatie en energietoepassingen op bedrijventerreinen.

In het programma wordt terecht ingezet op het begeleiden van het verzwaren en uitbreiden van het elektriciteitsnet, maar wij adviseren om netcongestie explicieter te benoemen als strategische randvoorwaarde. Dit draagt bij aan realistische planvorming en uitlegbaarheid van keuzes.

2. Repowering windparken Bollendonk en Zwartenberg

Binnen het programma Duurzaam denken en doen wordt ingezet op samenwerking en realistische stappen in de energietransitie. In dat kader achten wij het aannemelijk dat in deze raadsperiode ook de repowering van de windparken Bollendonk en Zwartenberg aan de orde kan komen. Gelet op de ruimtelijke, maatschappelijke en bestuurlijke impact adviseren wij om dit onderwerp – ook als er nog geen concrete voorstellen zijn – expliciet te benoemen als mogelijk strategisch thema binnen deze raadsperiode.

3. Realisme bij afhankelijkheid van politie en justitie

Met de raad zijn we van mening dat veiligheid zowel op fysiek als op sociaal niveau onze volle aandacht vraagt en dat op het veiligheidsdomein extra inzet noodzakelijk is. Echter zijn de ambities op het terrein van veiligheid in belangrijke mate afhankelijk van ketenpartners zoals politie en Openbaar Ministerie. Tegelijkertijd is bekend dat deze organisaties kampen met structurele capaciteitsproblemen. Daarnaast wijzen we er wellicht ten overvloede op dat op het veiligheidsdomein primair de politie en het Openbaar Ministerie bepalend zijn en niet wij als gemeente.

Wij adviseren om dit expliciet te onderkennen door het opnemen van een winstwaarschuwing: niet alle ambities zijn volledig door de gemeente zelf te realiseren en mede afhankelijk van de beschikbare capaciteit bij onze ketenpartners. Dit ondersteunt realistische verwachtingen en helpt bij prioritering.

4. Zorg voor onze jeugd

Op pagina 12 gaat u in op de zorg voor onze jeugd. Het streven naar normaliseren en een aanpak die vooral gericht is op preventie in de jeugdzorg onderschrijven we. Ook het afbouwen van de gesloten jeugdzorg, zoals landelijk afgesproken onderschrijven we uiteraard. Wel stellen we voor de formulering van de laatste zin aan te passen: “Voor de jeugdzorg zijn normaliseren en preventie leidend met als doel om het aantal jeugdigen in de jeugdzorg te verminderen. Daarnaast voeren we de afspraken uit om de gesloten jeugdhulp aan het eind van deze raadsperiode volledig af te bouwen”. De tekst die er nu staat kan namelijk verwarrend zijn in relatie tot jongeren die jeugddetentie opgelegd hebben gekregen.

5. Afbakening en reikwijdte van wijkplannen

De ambitie om voor elke wijk een wijkplan op te stellen is helder. Tegelijkertijd roept dit de vraag op wat de inhoudelijke afbakening van deze plannen is. Gaat het om sociale thema's, de fysieke leefomgeving, voorzieningen, veiligheid, of een combinatie hiervan?

Duidelijke kaders vooraf zijn noodzakelijk om wijkplannen werkbaar te houden en uitvoeringsdruk beheersbaar te maken.

6. Wijkbudgetten: expliciete keuze tussen vrijheid en controle

Bij het verkennen van wijkbudgetten is het van belang expliciet stil te staan bij het spanningsveld tussen bestedingsvrijheid en beheersing. Meer vrijheid betekent minder controle en meer eigenaarschap; striktere regels leiden tot meer verantwoording en organisatiebelasting. Wij adviseren om dit spanningsveld nadrukkelijk te benoemen en hierin een duidelijke richtinggevende keuze te maken.

Tot slot

Het raadsprogramma vormt een stevige basis voor de komende bestuursperiode. De hierboven genoemde aandachtspunten zijn bedoeld om de gekozen koers te ondersteunen met heldere kaders en realistische uitgangspunten voor uitvoering.

Na de participatie wordt zoals afgesproken het raadsprogramma afgerond en gereed gemaakt voor besluitvorming in de gemeenteraad. Uiteraard zorgen we ervoor dat we tijdig voor de raadsvergadering waarin het raadsprogramma wordt vastgesteld, onze formele reactie aan u kenbaar maken.

Wij hopen dat we met deze brief een bijdrage hebben geleverd aan het vervolmaken van het raadsprogramma. Samen met de ambtelijke organisatie kijken we uit naar het definitieve programma en gaan wij graag aan de slag met de concretisering daarvan in het college-uitvoeringplan.

Hartelijk dank voor uw grote inzet tot op heden en onze complimenten voor het prima concept raadsprogramma dat u in goed overleg met alle in de gemeenteraad vertegenwoordigde fracties in korte tijd hebt opgesteld. Succes bij de afronding van het raadsprogramma en de collegevorming.

We kijken er net als in de afgelopen raadsperiode naar uit om samen als gemeenteraad, college van B&W en ambtelijk management ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid invulling te geven aan de realisatie van het raadsprogramma 2026-2030.

Met vriendelijke groet,
De burgemeester van Etten-Leur,

drs. M.C. (Marina) Starmans-Gelijns

De Gemeentesecretaris / Algemeen directeur

N.J. (René) Reijngoudt